

Årsmelding 2023

Ingela Grumme ja/og/and RiddoDuottarMuseat
Berit Åse Johnsen (doimm./red./ed.)

“Lea visot čoahkis go eadni lea goadis”

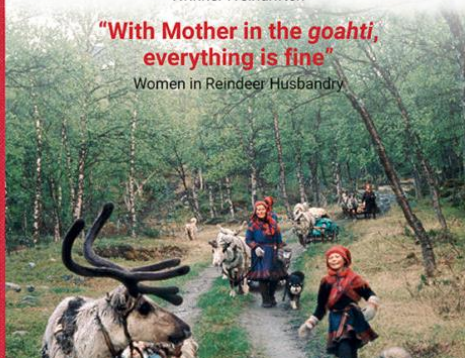
Nissonolbmot boazoealáhusas

“Når mor er hjemme, er alt på stell”

Kvinner i reindriften

**“With Mother in the goahti,
everything is fine”**

Women in Reindeer Husbandry

Innholdsfortegnelse

Året som gikk – 2023	3
RiddoDuottarMuseats (RDM) mål, visjoner og organisasjon	4
Styrets sammensetning i 2023	13
RDMs administrasjon	14
RDM – Jáhkovuona Mearrasámi Musea / Kokelv Sjøsamiske Museum (JMM/KSM)	14
RDM- Porsáŋggu musea/Porsanger museum/Porsangin museumi (PM)	17
RDM – Sámiid Vuorká-Dávvirat / De Samiske Samlinger (SVD/DSS).....	12
RDM – Guovdageainnu gilišillju / Kautokeino bygdetun (GG)	16
RDM - Sámi Dáiddamagasiina / Samisk kunstmagasin (SD)	20
Årsrapport fra innkjøpskonsulentene for Sametingets innkjøpsordning for samtidskunst/dáidda og kunsthåndverk/dáiddaduodji 2023	22
RiddoDuottarMuseats (RDM) økonomi	23

Alle bildene i årsmeldingen tilhører RDM, der fotograf ikke er spesifisert.

Styre og ansatte besøkte Nasjonalmuseet i Oslo 7.12.23

Året som gikk – 2023

Besøkstall 2023 for RidduDuottarMuseats museer er samlet på 14.467 personer, fordelt på RDMs museer og arrangement. Dette er en økning på 1,5 % fra i fjor.

Máze referansegruppe leverte sin rapport til sametingspresidenten 15 mars, og det ble opp til sametinget hva som skjer videre med planene om et dokumentasjonssenter i Máze.

RidduDuottarMuseat fortsetter med vårt dokumentasjonsarbeid og jobber mot en utstilling som viser omfanget av planene med Kautokeino-Alta vassdraget.

10. mars arrangerte Kultur- og likestillingsdepartementet sammen med Arctic Art Summit dagskonferansen *Kulturinstitusjonenes og kulturfeltets rolle i oppfølgingen av Sannhet- og forsoningskommisjonens rapport*. Dette var en meget følelsessterk konferanse, som også synliggjorde at oppfølgingen av rapporten vil være meget viktig. Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport ble lansert 1. juni. Det ble gjennomført offentlig direktesendt opplasing fra rapportens 700 sider, der alle våre museer hadde et arrangement i forbindelse med dette 1. og 2. juni. RidduDuottarMuseat har også sendt inn en høringsuttalelse på rapportens innhold til sametinget 31. oktober 2023. For oss er det viktig at de samiske museene styrkes og det må gjennomføres strukturelle endringer før forsoning kan bli en realitet.

I sommer ble det bestemt at Porsanger museum flytter til rådhuset i Lakselv. Dette medførte at Porsanger museum la ned sin utadrettede aktivitet 1. oktober. Lokalene på rådhuset gjennomgår en ombygging, og det vil ta noe tid ut i 2024 før Porsanger museum er tilbake til normal drift.

Kunstnermeldingen Meld.st 22 (2022-2023) *Kunstnarkår* ble lansert 9. juni, der det fremkom at stortinget har sluttet seg til regjeringsforslaget for nye lokaler for RidduDuottarMuseat (RDM), og at regjeringen vil holde frem med å sikre fremdrift i prosjektet. Oppdragsbrevet fra Kultur- og likestillingsdepartementet ble datert og sendt 3. juli til Statsbygg. Oppstartsmøtet var den 18. august i Oslo. 18. oktober besøkte byggerådet bestående av Kultur- og likestillingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, sametinget, RDM og statsbygg De samiske samlinger og kunstmagasinet i Karasjok. RDM har deltatt på brukermøter sammen med statsbygg, samt studietur til Molde og Oslo i november, der de besøkte Romsdalsmuseet, Kulturhistorisk museums lokaler på Økern og Nasjonalmuseet. I følge fremdriftsplanen vil det gamle museet rives i slutten av 2025, og et nybygg vil stå innflyttingsklart i 2028. Dette med forbehold om finansiering.

RidduDuottarMuseat er med i den nasjonale organisasjonskomité som forbereder den neste internasjonale ICOM-CC konferanse, som blir i Oslo i 2026. Konferansedeltakere vil få muligheten til å besøke RDMs museer i Karasjok og Kautokeino, før eller etter konferansen.

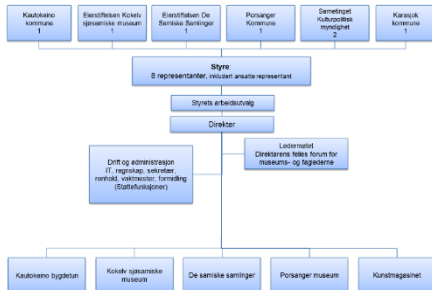
Av spesielle gjester, så har ledende biskop Olav Fykse Tveit besøkt De samiske samlinger 1. desember og 5. desember besøkte kulturminister Lubna Jaffery (Ap) De Samiske Samlinger.

I forbindelse med å ha samme preferanser når vi jobber med byggesaken, reiste ansatte og styre til Oslo, der de besøkte flere museer. Vi fikk omvisning på deres magasin, konserveringsfasiliteter og utstillingslokaler. Vi fikk informasjon om deres bygge- og flytteprosesser og dette var meget lærerikt for både ansatte og styret.

Den 14. desember arrangerte RDM et æresseminar for Berit Åse Johnsen, som gjennom 34 år har jobbet på De samiske samlinger og RidduDuottarMuseat. Hennes arbeid har vært banebrytende på mange områder og gjennom seminaret fikk vi synliggjort den jobben hun har gjort for de samiske museene.

RiddoDuottarMuseats (RDM) mål, visjoner og organisasjon

RDM formidler samisk innlandskultur, reindrift, sjøsamisk kultur og møtet mellom samisk, kvensk og norsk kultur gjennom gjenstander, foto og immaterielle kulturminner. I tillegg forvalter RDM en stor og interessant samisk samtidskunstsamling.

RiddoDuottarMuseat er en privat stiftelse med organisasjonsnummer 989 999 192. Stifterne er Kautokeino og Porsanger kommuner, Stiftelsen De Samiske Samlinger (Karasjok kommune) og Stiftelsen Kokelv sjøsamiske museum (tidl. Kvalsund kommune). I tillegg til stiftelsene utnevner Sametinget to representanter til styret, inkludert styrelederen. Karasjok kommune velger også en representant til styret.

RDM driver fire kulturhistoriske museer og forvalter Sametingets kunstsamling. RDM har vedtaksført at samisk er hovedspråket i organisasjonen. Ansatte på PM bruker tre språk i det daglige arbeidet: norsk, kvensk og samisk. Hovedadministrasjonen for RDM ligger på De Samiske Samlinger (DSS) i Karasjok. For øvrig er RDM en IA-bedrift.

Rammebetingelsene for driften av museene er gitt av politiske føringer gjennom Kulturdepartementets og Sametingets meldinger. De mest retningsgivende meldingene er Meld. St. 49 (2008–2009) *Framtidas museum – Forvaltning, forskning, formidling, fornying* og Meld. St. 8 (2018–2019) *Kulturens kraft – Kulturpolitikk for framtida*. Sametingsrådets melding om samiske museer 2004 og Sametingets museumspolitiske redegjørelse 2013 har vært retningsgivende inntil Sametingets plenum vedtok «Prinsipper for Sametingets museumspolitikk (2020)» den 26. august 2020. Meldingen vil legge føringer for museenes virksomhet innenfor det samiske forvaltningsområdet. I 2021 kom Meld. St. 23 (2020–2021) *Musea i samfunnet – Tillit, ting og tid*. I kapittelet om *Kunst i Nord*, er utbyggingssaken i Karasjok nevnt (rehabilitering og nybygg). Meld. St. 22 (2022–2023) *Kunstnarkår* er også byggesaken nevnt, og innholdet i meldingen legger også forventninger til det fremtidige kunstmuseet.

Finnmark fylkeskommune har også vedtatt museumsstrategier for Finnmarksmuseene og regionalt handlingsprogram for museumsutvikling i Finnmark 2016–2020. I tillegg til statlige og regionale rammebetingelser følger museene ICOMs museumsetiske regelverk (minstestandard for museer), driftsavtaler mellom eiere og driftsstiftelsen samt RDMs interne planer.

RDM har en rammeavtale for museer med BONO (Billedkunst opphavsrett i Norge) og RDM er vedtaksinstitusjon for utførelse og innføring av kunst- og kulturgjenstander. I 2023 har det kommet inn en søknad.

Fellesområder

Digital synlighet måles med å telle hvor mange som klikker seg inn via sosiale medier, og det hentes inn publikasjonsinfo via formidling på museets sosiale medier og egne hjemmesider, samt besøksstatistikk på museet og ved bruk av den digitale formidlingsappen i utemuseet.

Sosiale medier

RDM har en felles nettside www.rdm.no. Nettsiden har i 2023 hatt 39 631 visninger, 10 429 brukere og 94 516 hendelser. I 2023 kom det krav om universell utforming av IKT, som medførte merarbeid og merkostnader ifh. Nettsiden.

På **Facebook** har RDM en felles side som har 1881 følgere per 31.12.23 (1804 i 2021). Lokalmuseene har egne Facebook-sider i tillegg (følgere 2022 i parentes): SVD 548 (522), GG 1479 (1411), PM 1006 (893) og JMM 704 (592).

Instagram-følgere: RDM 916 (843), GG 567 (565), JMM 1212 (1153), SVD 570 (493), PM 428 (428) Porsanger museum har også opprettet en ny Instagram konto som har 129 følgere.

Podkast

I 2023 fortsatte sesong 4, med totalt 17 episoder produsert i samarbeid med ungdomsbedriften Sápmi Media UB. Disse kan høres på Spotify eller på YouTube. Av RDMs lyttere er 63% fra Norge, resten fra utlandet, der USA topper statistikken med 19%. Det er 80 følgere på Spotify, totalt 2393 avspillinger.

Andre sosiale medier:

- YouTube: 46 abonnenter (28), 81 videoer.
- TikTok: følgere pr 31.12.23 var 391 (350), 1212 (1171) likerklikk

RDM har ingen stillinger dedikert til digitalisering og sosiale medier – alt SoMe arbeid kommer i tillegg til øvrige arbeidsoppgaver.

Vappus

Den digitale formidlingsapplikasjonen:

- På SVD utemuseum: 1539 innholdsvisninger, 28 timer total tilstedeværelse, 342 unike brukere, 27 timer totalt engasjement, 1 min. gjennomsnitt visningstid på hvert visningssted.
- På tre andre lokasjoner – GG, JMM og PM/Lasarettmoen: 97 innholdsvisninger, 2,1 timer total tilstedeværelse, 342 unike brukere, 2,1 timer totalt engasjement, 1,3 min. gjennomsnitt visningstid på hvert visningssted.

Primus registreringer og publiseringsstatistikk 2023

Registrert	Gjenstander	Foto	Kunst	Publisert			
JMM	18	0	0	JMM	0	0	0
POM	7	14	0	POM	2	0	0
SVD	80	0	0	SVD	0	0	0
SD			26	SD	0	0	0
GG	4	0	0	GG	14	8	0

Samisk Museumslag – Norges museumsforbund

RiddoDuottarMuseat er medlem i Samisk Museumslag og RDM er representert i Samisk museumslags styre med Johan Aslak Hætta. Gjennom Samisk museumslag er RDM deltaker på prosjektet Davvirat duiskas. RDMs representant er Ellen Bals. I mai var dem med prosjektet på den andre kartleggingsturen hvor dem besøkte Museum Fünf Kontinente i München og Kloster Veßra i Meiningen. I november var dem med på den tredje kartleggingturen, der dem besøkte Lübecker Museum Völkerkundesammlung og St. Annen Museum i Lübeck. Dem fikk omvisning i utstillinga «The Land Has a Mind that Speaks. Sámi Horizons» på Museum am Rothenbaum – Kulturen und Künste der Welt MARKK museet i Hamburg. Dem fikk også se på samlingen og utstillingen til Landesmuseum i Hannover og samlinga til Übersee Museum i Bremen. De samiske museene, Norsk Folkemuseum og Kulturhistorisk museum har startet opp et forprosjekt vedr. kopiering av Bååstede gjenstander med egen prosjektleder.

Styrets sammensetning i 2023

Verv	Hvem	Vara	Oppnevnt av
Styreleder	Marit Meløy	Ol Johan Gaup	Sametinget
Nestleder	Nils Johan Heatta	Liv-Elin Wilhelmsen	Sametinget
Styremedlem	Hilde Skanke	Olaf Andersen	Porsanger kommune
Styremedlem	Ellen J. Sara Eira	Anders S. Buljo	Kautokeino kommune
Styremedlem	Ellen J Bals	Margrethe Vars	De ansatte
Styremedlem	Svein A. Somby	Klemet Amund Eira	Karasjok kommune
Styremedlem 01.01.23 til 1.03.23 Fra 01.03.23	Inga Ravna Eira Tore-Jan Gjerpe	Eilif Norvang	Eierstiftelsen De Samiske Samlinger
Styremedlem	Sten Magnar Nikodemussen	Ingar Elling Eira	Eierstiftelsen Kokelv sjøsamiske museum

Styrets arbeid

I 2023 har Eierstiftelsen byttet ut sin representant i styret, ellers ingen endringer.

Styret har hatt 4 styremøter med 35 saker, og en sak til uttalelse som ble behandlet på e-post. Styret har arbeidet med ny strategiplan gjennom året der styreleder og direktør ledet arbeidet. Med støtte fra Arctic Prime ble det gjennomført workshop sammen med RDMs eiere og kommuner 14. februar. Strategiplan for 2024-2028 ble endelig vedtatt på styremøtet 6. desember. Nils Johan Heatta, Liv-Elin Wilhelmsen og Eilif Norvang deltok på sametingets kurssamling for styrearbeid, totalt 4. dager. Styreleder Marit Meløy og direktør har deltatt på dialogmøte med sametinget 9. mai, nestleder Nils Johan Heatta møtte sametingets plan- og finanskomité 23. november.

Byggesaken i Karasjok hadde oppstartsmøte i Oslo 18. august, der styreleder representerer RDM i rådet for byggesaken, sammen med Kultur- og likestillingsdepartementet, Kommunal- og distriksdepartementet, sametinget og statsbygg. Hun har deltatt på 3 rådsmøter i år. I forbindelse med byggesaken, var det samarbeidsmøte mellom SVD Eierstiftelse og RDM styre 6. november. Styreleder har løpende dialog med direktør, spesielt vedrørende byggesaken. Styringsdokument for byggesaken ble fastsatt av Kultur- og likestillingsdepartementet 27.11.23

RDM har sendt en høringsuttalelse til sametinget vedr. sannhet- og forsoningskommisjonens rapport 31.10.23.¹ Klemet Amund Eira representerte styret under Berit Åse Johnsens æresseminar 14. desember.

Styret deltok sammen med de ansatte på en studietur til Oslo i desember (uke 49). I forbindelse med byggesaken, besøkte RDM Historisk museum, Nasjonalmuseet, Interkulturelt museum, Munch og Norsk Folkemuseum.

¹<https://innsyn.onacos.no/sametinget/postliste/norsk/wfdocument.ashx?journalpostid=2021122116&dokid=1242837&versjon=1&variant=A&>

RDMs administrasjon

RDMs administrasjon	Ansatt	Verv
Direktør	Anne May Olli	<ul style="list-style-type: none">- Deltar i to direktørnettverk- Sekr. For RDM styre- Leder IDF-møter internt- Deltar i ulike prosjekt
Kontorsjef	Inga Margrethe Vars	<ul style="list-style-type: none">- Arbeidsgruppe, Finnmarksarkivene- Stedfortredende for direktøren- Vara ansatterrepr. Styret fra 1.7- Vara DELTA htv/plasstillitsvalgt
Driftstekniker	Bror Ivar Salamonsen	<ul style="list-style-type: none">- Brannvernleder RDM- Verneombud- Bygningsvernansvarlig

Virksomhet, aktivitet og nettverk

- Averi hatt regnskapskurs med hele RDM.
- Sammen med Artic Prime organisert og gjennomført workshops med Strategiplan arbeid med alle de ansatte i flere omganger.
- Det er gjennomført arbeidsmiljøkartlegging med bistand fra Hemis, som ferdigstilles neste år.
- Direktør og kontorsjef deltok i dialogmøte mellom Sametinget og de samiske museene i Tromsø.
- Kontorsjef deltok på Finnmark museenes nettverksmøte.
- Kontorsjef deltok på FARK seminar i Kautokeino.
- Kontorsjef hadde 15 timer mertid til arkivering. Fortsettelse av arkiveringsprosjektet.
- Direktør deltok i panelsamtale på konferansen «Kulturinstitusjonens og kulturfeltets rolle i oppfølgingen av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport» 10. mars 2023 i Oslo.
- Det er dialogmøter mellom direktør og styreleder i SDS- Samisk Kunstnerforbund, Lene Westerås. Direktør deltok med innlegg via teams på SDS årsmøte 15.04
- Direktør har møter/dialog med sametingets innkjøpskomite styreleder jevnlig.
- Innen 1.2.23 måtte nettsiden til RDM være i henhold til krav fra Tilsynet for universell utforming av ikt. Nettsiden til RDM har en tilgjengelighetserklæring.
- Direktør deltok på en mottakelse i anledning av stasjonssjefsmøtet 21.8, som er et møtepunkt mellom kulturnæringen og alle norske ambassadører og generalkonsuler.
- Deltakelse på det nasjonale museumsrådet, Norges Museumsforbund årsmøte som var i Stavanger 28-30. mars
- Deltar i Kulturmuseenes direktørnettverk
- Deltar og aktiv i direktørnettverket for de samiske museene
- Koordinert og planlagt studietur for samtlige ansatte og styre til Oslo i desember

Byggesak

Direktør er brukerkoordinator i byggesaken, og koordinerte felles studietur med statsbygg til Molde – Romsdalsmuseet og Nasjonalmuseet og Kulturhistorisk museum i Oslo i november. Det har vært 4, brukermøter med Statsbygg, i tillegg til møter vedr. mobilitetsplan, kulturminner, dialogmøte med sametinget på byggesaken, karasjok kommune vedr plan, eierstiftelsen og brukerutstyr. I tillegg er det mange interne møter vedr. programmeringsfasen (areal, rom). Direktør deltar sammen med styreleder på bygge rådsmøter, der direktør har deltatt på 4 møter.

Bygningsvern

Bygningsvern er et satsningsområde for RiddoDuottarMuseat, driftstekniker har bidratt med følgende arbeid på avdelingene:

Arbeid i Kautokeino

24/1 til og med 26/1: Kasseproduksjon 12 stk. Kautokeino.

5. dager byggearbeid med resepsjon og butikk

12/9: hentet tømmer til Mazeprosjekt.

13/10 til 18/10 Bygging av lasterampe/Trapp. Frakt av Tømmer Maze klokkeårn. Oppreising av hovedstativ.

30/10 til 1/11. montering klokkeårn.

Arbeid i Kokelv

5/6. montering av skilt på Nillagården.

8 dager arbeid med naustprosjekt

Arbeid Kunst

19/9 til 20/9 pakking av kunst. Flytting til garasje.

22/8. registrering av skulptur. Maleprøve-takning. Skulptur. (Sdg.) Sarajevo.

Arbeid Porsanger

18/4: pakking kunst kventunet. Frakt til Porsanger og Karasjok.

5 dager pakking og flytting ut fra torget

5 dager riving og snekring på torget

11/12-12/12. flytting og overlevering lokalet. Ferdig

Arbeid SVD Karasjok.

2. dager til skift av branndører

2 dager arbeid kjølerom

5 dager til Boning av gulv og skifer

28/2. jobb brannmeldere.

14. dager vedr vannskade og riving av bad

23/5-24/5. motorsagkurs.

7/8. liming av tak kupler utvendig.

9/8. smøring av elvebåt.

2 dager Produksjon av kasser til Ruoktotutstilling

Samisk språk arbeid

Primus på samisk – bokprosjekt har vært jobbet med i 2023. Berit Åse Johnsen er prosjektleder, og prosjektet bygger på "Primus for samisk materiale på samisk" prosjektet som ble avsluttet i 2018. Prosjektet ble gjennomført i regi av Samisk museumsnettverk med RiddoDuottarMuseat (RDM) som ansvarlig for prosjektkoordineringen. Boka omfatter samisk terminologi knyttet til ulike tradisjonelle samiske virksomhetsområder og er i hovedtrekk samlet i ordgrupper som omhandler samme type gjenstander. Ordene kan ha tilknytning til gjenstanders type, bestanddeler, materialbruk, tilvirkning, funksjon og estetikk/dekor. Oppslagsordene er oppført på norsk. Dette for at brukere som ikke er så godt kjent med samisk språk, også skal kunne nyttiggjøre seg av ordlista. Målet med prosjektet var å utvikle en samisk ordbase for registrering av samiske gjenstander på museene. Dette utfra en erkjennelse av at samisk kulturmateriale er blitt skapt og forvaltet innenfor en samisk språklig sammenheng, og for å ivareta gjenstandenes opprinnelige kulturelle kontekst, er det derfor nødvendig å gjøre bruk av samisk ved beskrivelser av gjenstandsmaterialet. Ordboka skal publiseres neste år.

Forskning

- I fjor begynte et samarbeidsprosjekt om pesticider i gjenstandsmateriale mellom RDM og Kulturhistorisk museum, samt Norsk Folkemuseum. Foreløpig et internprosjekt uten ekstern finansiering. I 2023 er de første prøvene tatt, og vi ser på analysemetoder.
- En fagfellevurdert artikkel er publisert i USA, der Anne May Olli er en av forfatterne. Se mer informasjon om dette under Sámiid Vuorká-Dávvirats årsmelding.
- Anne May Olli deltar også på Forprosjekt "Sámi Collections in The United Kingdom" i samarbeid med flere, se under Sámiid Vuorká-Dávvirats årsmelding.
- Anne May Olli deltar i Dutkan Davvin – forskning i nord, nettverk for museer i Troms og Finnmark. Artikkelen «Repatriation, Culture care and Preservation» er under arbeid og ferdigstilles neste år.

Faglig aktivitet og foredrag

- Anne May Olli deltok på Conservation workshop «Caring for Here and There» på Pitt Rivers museum, Oxford 26.06.23, og bidro med foredraget «Taking Care of the Significance».
- Innlegg på konserveringsstudiets 25 års jubileum 6.10.23, Universitetet i Osl, med foredraget «Museets viktigste samfunnsrolle er å bevare vår kulturarv til kommende generasjoner».
- Kulturhistorisk museums forskningsråds års seminar 14.11.23, med foredraget «Bååstedeprosessen; Tilbakeføring- potensiale for avkolonisering og forsoning?».
- Undervisningsforedrag «kjemi i museer» for videregående skole 10.05.23
- Undervisningsforedrag i naturfag for videregående skole – tema samisk *embalasje* – 20.04.23
- Anne May Olli representerer RDM i den nasjonale arbeidsgruppen for ICOM-CC konferansen 2026, og deltok på ICOM-CC konferansen i Valencia september 2023. Hun mottok reisestøtte fra ICOM-Norge, og skrev reiserapport fra konferansen som er tilgjengelig på Norsk ICOMs nettside.
- Deltatt i en episode på Anchorage Museums podkast

Direktør Anne May Olli holder innlegg på Pitt Rivers Museum, Oxford, England. Foto: Hadiqa Khan

RDM – Jáhkovuona Mearrasámi Musea / Kokelv Sjøsamiske Museum (JMM/KSM)

Jáhkovuona mearrasámi musea / Kokelv sjøsamiske museum	Ansatt	Verv
100 % museumsleder	Steve Aslaksen	
20 % konsulent/ekstrahjelp	Annelise Josefsen 01.01–31.12.2023	Styreleder for eierstiftelsen Kokelv sjøsamiske museum
Sommerguide	Andreas Willhelmsen 12.6-13.8.23	
Besøkende: 313		

Aktiviteter og formidling

Kokelv sjøsamiske museums (KSM) hovedfokus i 2023 har vært samarbeidsprosjekt med Hammerfest Kommune om etablering av "Samisk Kompetansesenter i Kokelv".

Prosjektet er fundamentert på en intensjonsavtale mellom Hammerfest og Kvalsund kommuner, som beskrev ett samisk språksenter i Kokelv etter kommunesammenslåing.

Kommunen som prosjekteier bevilger 150 000 kr til ett forprosjekt og en prosjektgruppe blir opprettet. Prosjektgruppen består av:

- Grethe Johannesen, kulturavdelingen, Hammerfest kommune
- Ranveig Jon, Prosjektleder, Kokelv
- Annelise Josefsen, leder KSM eierstiftelse, Kokelv
- Ingar Eira, leder Kokelv museumslag, Kokelv
- Sten Nikodemussen, Kokelv bygde og ungdomslag, Kokelv
- Steve Aslaksen, museumsleder KSM, RDM.

Formålet med prosjektet er å synliggjøre, kartlegge, dokumentere og begrunne behovet for et samisk kompetansesenter som ivaretar samisk språk og sjøsamisk kultur i kommunen.

Forprosjektet blir gjennomført fra januar til utgangen av mai. Kommunestyret i juni vedtar å gå videre med ett hovedprosjekt, fortsatt med Hammerfest kommune som prosjekteier.

Ved utgangen av 2023 er det søkt oppstartsmidler fra sametinget, kommunen har fått bevilget 400 000 kr fra sametinget til oppstart av hovedprosjekt.

KSM har gjennom hele 2023 samarbeidet nært med kommunen for å ivareta og synliggjøre museets interesser og muligheter i prosjektet, ett arbeid som KSM følger opp også i 2024.

I en forlengelse av arbeidet med "Samisk kompetansesenter i Kokelv" har Kokelv museumslag og Kokelv sjøsamiske museum startet opp med språkkvelder i bygda høsten 2023. Der formålet er å tilby samisk språkopplæring i en uformell og positiv setting. Kokelv Bygde og Ungdomslag stiller med lokaler og språkkveldene har fått økonomisk støtte fra Hammerfest Kommune til å dekke mindre utgifter. Arbeidet er gjennomført på dugnad, og frivillig innsats fra initiativtakerene.

Museet har vært åpent på Nillagården fra 13. juni til 12. august, med egen sommerguide. Museet har vært åpent for publikum for omvisninger og guiding, tirsdag til søndag, fra klokken 11-17.

276 personer besøkte Nillagården og samlingen gjennom sommersesongen. På høsten har museet hatt besøk av yterligere 37 personer, skoleklasser fra Kokelv oppvekstsenter, øvrige lokale og to turoperatører. Totalt 313 besøkende på Nillagården 2023.

Poteter har vært satt og tatt opp sammen med Kokelv oppvekstsenter. Jordet har blitt slått og stein er fjernet, for å forberede for flere aktiviteter. Gjerdet er reparert, men trenger ytterligere vedlikehold i 2024.

”Sømmen i sjøsamisk kulturarv” – egenprodusert ”pop-up” utstilling

Kokelv sjøsamiske museum har sammen med Rita Elin Eira Jørgensen, en lokal duojar - fra Kokelv – produsert og vist utstillingen ”sømmen i sjøsamisk kulturarv”, på Kokelv oppvekstsenter 14.-17. juli 2023.

Utstillingen ble satt opp og vist samtidig med musikkfestivalen KokelvLive, som gikk av stabelen samme helg.

Utstillingen besto av gjenstander fra museets egen samling. Samt egenproduserte kofter, belter, luer, komagbånd med mer, fra Rita Elin Eira Jørgensen, Britt og Ragnvald Hansen, Heidi Persen og Elna Nikodemussen.

På de fire dagene utstillingen sto oppe var det minst 396 besøkende innom.

I sommersesongen 2023 har KSM, sammen med Bror Ivar Salamonsen m.f. fra RDM i Karasjok, gjennomført to prosjekter i Kokelv.

5. juni ble **informasjonsskiltene** ved Nillagården montert. Skiltene ble kjøpt inn i 2022 og sponset av RAN Holding, Kokelv. To informasjonstavler - hver med tre sider- formidler lokal sjøsamisk historie, fartøyer og levesett. I tillegg er det montert opp nytt navneskilt på husveggen på Nillagården og en karttavle med utsikt over fjorden. Ved museets stornaust er det montert et informasjonsskilt som formidler museets båtsamling.

Gammelnaustet

Prosjektet med å restaurere Gammelnaustet ble iverksatt i 2022 som ett samarbeidsprosjekt med Kokelv museums lag som søkte midler.

Arbeidet på naustet ble påbegynt 5. juni 2023, med at vinduene ble tatt med til Karasjok for restaurering. Forarbeid med innkjøp og tilvirking av materialer til naustet ble gjort i Karasjok. Etterfulgt av to intensivperioder i Kokelv. Der svill, stavmateriale, dører og panel ble gjennomgått og skadet materiale skiftet ut. Til slutt ble hele museets del av bygget skrapet og malt opp på nytt.

De andre eierene av fellesnausstet har også gjort vedlikehold på sine deler, slik at bygget framstår i god stand. På sikt må også taket få nytt dekke.

Naustet vil av KSM og Kokelv museumslag benyttes som formidlingssted og framtidige arrangementer.

Samarbeid med Mearrasiiida

KSM har gjennom 2023 hatt ett konstruktivt samarbeid med Mearrasiiida i Billefjord. Mearrasiiida har hatt to egenproduserte spissbåter plassert ved KSM naust i Kokelv. Båtene har vært til utlån for publikum og benyttet til formidling av KSM.

Nytt alarmsystem på nillagården

I november 2023 monterte H.Blix as nytt alarmsystem på Nillagården. Innbruddsalarmer og brannalarm ble skiftet ut, og kameraovervåkning montert.

Samlingsforvaltning og Primusregistrering

Arkivet etter Kristoffersen as, det tidligere fiskebruket i Kokelv, er levert til Samisk arkiv – Sámi arkiiva i Kautokeino.

I 2023 er samlingen økt med fire aksjoner med til sammen 6 gjenstander. KSM er tilbakeholden med å ta inn nye gjenstander i samlingen. Hovedsakelig pga. plassmangel og egnede magasineringsmuligheter. I tillegg har KSM fått en høygaffel og en «mark-greip», som ikke er tatt inn i samlingen. Men ønskes brukt i forbindelse med aktiviteter og formidling, da museet har flere slike i samlingen fra tidligere.

Arbeidet med tilstandsrapporter og vedlikeholdsplan for alle KSM bygg ble ikke ferdig i 2023. Dette er ett arbeid som har pågått i flere år, og er utsatt pga. kapasitetsutfordringer for bygningsvern i RDM.

Fotografering og registrering

I 2023 er det registrert 18 nye gjenstander i primus, og 37 eldre gjenstander er kun oppdatert med nye bilder, mål eller beskrivelse. Ytterligere 55 gjenstander er lokalisert og registrerte data kvalitetssikret.

Porsanger Museum - Elvebåttreff ved Lakseelva 2023

RDM- Porsáŋggu musea/Porsanger museum/Porsangin museumi (PM)

Porsáŋggu musea / Porsanger museum / Porsangin museumi	Ansatt	Verv
Museumsleder-01.01.–31.08.23 (Permisjon 1.9-31.12.23)	Siv Marit Ekaas Turi Vikar Riinakaisa Laitila 01.09-31.12.23	Sekretær for SU-Samarbeidsutvalget
Konservator 100% 01.04.-31.08.2023 Permisjon 01.01.-31.03.2023	Riinakaisa Laitila Vikar Andrea Klemetzen Domaas 10.10.-31.12.2023	Museumsforbundet, medlem valgkomité for Immateriell kulturarv
Midlertidig stilling/vikar og guide 01.01-31.08.23	Lars Paulsen Pensjonist fra 01.09.23	
Besøkende i Lakselv: 1861		

Utstillinger på utstillingsarena i Lakselv

Utstillinger	Periode 2022	Antall
På sporet av det skoltesamiske liv. FI / NO / SAM Produsert av Skoltesamisk kulturstiftelse og Lapland Ortodokse menighet.	07.12. 2022 – 21.04.2023	608
Finnmarkun monenkirjaava käsityö – villa ja vääväys Finnmarks mangfoldige husflid – ull og veving Utstillingen produsert av Kvensk Institutt.	09.05.-30.09.2023	1203

Aktiviteter

aktivitet	Periode 2023	Antall
Filmvisning: Šaamšič – Oldemors lue. Harry Johansen og Anstein Mikkelsen vant prisen for beste lange dokumentarfilm under filmfestivalen imagineNATIVE i Toronto i Canada. Filmen er produsert av Siivet AS.	06.02.2023 kl. 18-20	11
Samisk uke på museet Barnegrupper	06.-10.02.2023	31
Utstillingsåpning Finnmarkun monenkirjaava käsityö – villa ja vääväys Finnmarks mangfoldige husflid – ull og veving Utstillingen produsert av Kvensk Institutt.	05.05.2023 kl. 14-16	37
Krigshistorisk vandring i Handelsbukta. Tema: Feltlasarett 1, sykehuset som	21. mai klokken 1700-1830.	21

ble satt opp i slutten av april 1945. Guide forfatter Roger Albrigtsen.		
Vi lytter - lyttedugnad Porsanger museum viste streamingen direkte fra Stortinget og nasjonalteatrets hovedscene.	01.06.2023 kl. 12-18	16
Porsanger pride, åpen dag	01.07.2023	23
Elvebåttreff, Patosuoanto, Lakselva. I samarbeid med flere.	26.08.2023	120
Kulturminnedagene: åpen dag Tema: tradisjoner knyttet til bearbeiding av ull og veving: ullverksted for barn og voksne, demonstrasjon av veving, fotopresentasjon, filmvisning og utstilling om ull- og vevtradisjoner.	5. september kl. 12-17.30.	27
Boklansering: Kvinner i reindriften på Samisk språk- og kultursenter i Lakselv.	24.10.2023	16
Nedpakking og flytting av museet i Lakselv sentrum.	01.10.-31.12.2023	I denne perioden museet var stengt.

Formidling

Museet hadde totalt 26 guider i 2023.

Guider med pedagogisk innhold:

- Samisk uke til barnegrupper 31 barn.
- Formidling i utstillingen hele september 205 barn.

VAPPUS: RDMs app - Digital guide for besøkende på Lasarettmoen – feltlaserett i Skoganvarre.

Samlingsforvaltning og Primusregistrering

Total tilvekst i gjenstandssamlingen i 2023:

Kunstsamling: 6 verk

Gjenstandssamlingen: 5 gjenstander

Fotosamlingen: 0

Lydsamlingen: 0

Filmsamlingen: 0

Fotografering og primus registrering:

Kunstsamlingen: 9 verk registrert med bilder (ikke i primus)

Gjenstandssamlingen: 7 gjenstander registrert med bilde

Fotosamlingen: 14 fotoeksemplarer registrert med bilde

Dokumentasjon: Foto og filmdokumentasjon av smedkurset i Børselv

Bibliotek: 0

Arkiv: 1 fortelling (Feltalaserett 1 i Handelsbukt)

RDM – Sámiid Vuorká-Dávvirat / De Samiske Samlinger (SVD/DSS)

Sámiid Vuorká-Dávvirat / De Samiske Samlinger	Ansatt	Verv
Museumsleder	Jelena Porsanger	
Prosjektansatt: Koordinator Jubileumsåret	Paula Rauhala	
Prosjektansatt	Berit Åse Johnsen	
Renholder 80 % Renholdsvikarer	John Thorbjørn Teigen 1	Herav 20 % på kunstmagasinet
Sommerguider	5	
Resepsjonist	Gunnar Grønvold	
IA-tiltak		1 personer
Samarbeidsutvalget (SU) for SVD/DSS	Utvalg består av tre personer	1 representant fra eierstyret for SVD/DSS, 1 for museumsforeningen for SVD/DSS og 1 fra museet
Besøkende: 6102	6102 grupper betalende 998 og ikke betalende 1757	
Besøkende i friluftsmuseum Nedlastinger av Vappus: 1539		

Forvaltning:

- Flytting av gjenstander til arkivreolene og utbedring av Storravuorká/Stormagasinet.
Gaskan/Pågående arbeid: 500-550 dávvira gieđahallojuvvon ja sirdon/gjenstander behandlet og flyttet 30 odđa dávvira leat vuostáiváldon ja registrerejuvvon, 25 dávvira Johnsen čoakkáldagas / gjenstander fra Johnsens samling
- Tilrettelegging for tromma – basisutstilling. Čájáhusdesign lea hábmejuvvon, váldohábmejeaddji Annelise Josefsen ovttasbarggus Dáiddamagasiinna bargiin Håkon Gabrielsenii
- Friluftsmuseum:
 - Jávrebainjargastohpu – skifting av vinduer som del av studiet i bygningsvern. Stuorámus oassi stohpoglásat leat divvojuvvon, glássakármat fertejit divvojuvvot// De fleste vinduer er skiftet, arbeid med vinduskarmene gjenstår. Tre av fem er restaurert, to står igjen til 2024.
 - tiltak for bedre oppbevaring på båter, grinbygg: fatnasat leat biddjon muorruvuodu ala ja gokčojuvvon/ båter er satt på trepaller og dekket med presenning.
 - Beaivvášgieddi duottarstohpu: restaureringstiltak. Pipa på fjellstua dekket for vinteren, så det ikke kommer snø inn. Darffit leat ávnastuvvon / torv er stukket klart til fjellstua rundt pipene.
 - Drenering ordnet rundt stallen på Javrebainjarga tunet, gravd grøft rundt med veksthemmende duk i før det ble fylt med singel.
- Andre tiltak hvor SVDs medarbeidere ble involvert:
 - Veibom til museet reparert.
 - Villmarks panel hentet fra grensen.
 - Klokkeårn Masi fjellkapell satt opp.
 - Vinduer reparert etter uhell med vind i Kautokeino.
 - Vinduer (2stk) Kokelv naust skiftet glass og kittet opp på nytt.
 - Vegg naust Kokelv restaurert.

5. Primus – kvalitetssikring av eksisterende upubliserte data, og fortsette med digitalisering av samlingen (bilder, sjekk av info i databasen, tilrettelegging for publiseringen). Lassin /i tillegg til 500 i 2021, birrasii /ca 50 odđa/nye leat dárkkistuvvon /er sjekket. 79 odđa primusnummira leat lasihuvvon /79 nye registreringer i Primus. 2 dobbelregistrerema leat divvojuvvon/ 2 dobbelregistreringer er slettet.

Fornyng

1. Nytt museumsbygg/Statsbygg: SVD og Kunstmagasinet fortsetter med spesifiserte beskrivelser av areal- og fasilitetsbehov. Januar-august: gjennomført, inkl. bistand med informasjon, beskrivelser og gjennomgang av spesifikke spørsmål fra Statsbygg prosjektmedarbeidere. August-desember: Ovdaprošeahta álggi/Forprosjekt påbegynt: 18.08.2023. Statsbygg bijai johtui ovdaprošeahtta /ved start av forprosjektet ved Statsbygg.

Čakčat/Høsten: oahppomátki moatti museai ja museavuorkái/ studieturer på flere museer og museumsmagasiner: Romsdalsmuseet i Molde, Kulturhistorisk museum, Nasjonalmuseet og Munck museet i Oslo.

1. SVD lážii 2023:s dili iežas resepsuodnabargái, Gunnar Grønvold, váldit oahpu viessosuodjaleami fágas. / SVD har i 2023 tilrettelagt for sin resepsjonist, Gunnar Grønvold, for å ta utdanning innen bygningsvern.
2. Čájáhuslanjaid heiveheapmi maŋŋá go Ruoktot-čájáhus lea neidon/Tilrettelegging av basisutstillingen etter Ruoktot-utstillingen tas ned: Čájáhus lei njeidon juovlamánus. Lanjaid heiveheapmi lea plánejuvvon odđajagemánnui 2024. /Utstillingen ble tatt ned i desember 2023. Tilrettelegging av lokaler er planlagt gjennomført i januar 2024.
3. 360° video/virtual tour: válđočájáhusas/ av den gamle basisutstillingen, SVD, biddjon Matterport-plattformii/ er gjennomført og plassert på Matterport, den digitale plattformen. Ikke publisert.

Formidling

- a. Jubileumsutstilling «RUOKTOT – Sámi rumbuid máhcaheapmi – Tilbakeføring av samiske trommer – Return of the Sámi drums», utstillingsperiode ble utvidet til 30.10.2023. SVD ozai ruhtadeami ávvočájáhusa rievdadit johttičájáhusan. Ruhtadeapmi bođii Sámedikkis (ásahusovddideapmi) ja Davviriikkaid ministtarrádis (Nordisk kulturkontakt), ja ovttasbargoguimmiid iežasosiin ruhtadeamis: SVD, Ájtte, Árran, Saemien Sijte og Siida / SVD søkte om eksternt støtte til å omgjøre jubileumsutstillingen til en vandreutstilling. SVD fikk bevilgning fra Sametinget (institusjonsutvikling) og fra Nordisk ministerråd (Nordisk kulturkontakt), med egenandel fra fire samarbeidspartnere: SVD, Ájtte, Árran, Saemien Sijte og Siida. Johttičájáhusa álgodat/vandreutstillingsperiode jan.2024-sept.2026.
- b. 360° Virtual Museum Tour in “RUOKTOT”: anniversary exhibition, in the program of the World Festival of Cultural Diversity, UNESCO/Khalili Foundation: 269 unike brukere, til sammen 485 nedlastninger.
- c. Sommeråpent: 1.06-1.09.2023.
- d. Skoltesamisk utstilling: Saa’mi jie’llempälggsest: saa’mi da Pää’zteei Treeffan jie’lli ä’rbb. 25.10.2023 rahpon/åpent Sámi giellavahkus/under Samisk språkuke. Čájáhusáigodat/Utstillingsperiode: 25.10.2023-1.03.2024. Čájáhus lea loatna Sää’mkulttuurfoond – Sámi kulturfoondas Čeabetjávrris ja Lappi ortodoksalas searvegottis./ Utstillingen er på lån fra Skoltekulturstiftelsen i Če’vetjäu’rr / Sevettijärvi og Lapland Ortodokse menighet.

5. Utstilling «Internatliv i Finnmark» i samarbeid med IKA Finnmark IKS, 9.09-31.12.2023
6. Postkortutstilling: Čájáhusa váldoplánšat – guokte pleksiglass-montera leat gárvásit hábmejuvvon/hovedplansjer i pleksiglass er montert ved hjelp fra samarbeidspartnere i prosjektet «Taking our museums back» (Finland). Rahpan lea plána mielde beassážiid 2024. Åpningen er planlagt til påske 2024.01.
7. Lágideamit/Arrangementer:
- 6.02: Heastavuodjin skuvlamánáide
- 6.02: Sámi álbmotbeaivi museas/Samenes nasjonaldag på museet: ávvodoalut
- 8.03: Sámenissonat ovddidit servodaga/Samekvinner bygger samfunnet: Seminar
- 1.06: Mii guldalit – Vi lytter: «Duohtavuodá ja soabadankomišuvnna raporta»: streaming
- 9.09: Internáhttaeallin Kárášjogas – Internatlivet i Karasjok: Seminar, Kulturमितobeavvit/Kulturminnedager 2023: Levende kulturarv. Samarbeid SVD Museums- og historielag, Karasjok Pensjonistforening, SVD.
- 25.10: Sámi eallima bálgás /Skoltesamisk utstilling: Rahpan/Utstillingsåpning. Sámi giellavahkku/Samisk språkuke.
- 2023: Kárášjoga pensjonistasearvi doalai 9 čoahkkima SVD:s/ Karasjok Pensjonistforening avholdt 9 møter på SVD, okta čoahkkin (14.11) lei ovttas Unjárgga pensjonistaserviin/ ett møte den 14.11 var sammen med Vadsø pensjonistforening.

Forskning

1. Paula: SVD láchčá dili Paulai váldit masteroahpu UiT:as. Paulai oahppomátki MA 3D teknologiija fáttá mielde Londonii geasset ja barggu heivehallan ja čállináigi bálkkáin juovlamánus/ Studietur innenfor mastertema om 3D teknologi til London og tilrettelegging av arbeidstid, og skrivepermisjon med lønn i desember.
2. **Forskningsprosjekter**
 - (a) Jelena deltar fortsatt i USA prosjekt "[Ethical guidelines for 3D digitization of indigenous cultural heritage](#)", finansiert av National Science Foundation (USA)
 - (b) SVD deltar i prosjektet "Taking back the museums" sammen med University of Fine Arts (Helsinki, Finland): samarbeidet er resultert i utstillingsdesign for en postkortutstilling som åpnes ved SVD til påske 2024.
 - (c) Forprosjekt "Sámi collections in the United Kingdom": er fremdeles uten oppnådd finansiering. Kontakt med British Museum opprettholdes, og felles planer om arbeid og forskning på en ládjogahpir i London ved British Museum fortsetter i 2024.
 - (d) Et nytt forskningsprosjekt er etablert: [Arramat](#) – Repatriation and wellbeing of our communities (prosjektleder/forsker: Jelena). Olggobeal ruhtadeapmi prošektii lea bohtán /oppnådd ekstern finansiering til prosjektet, med egenandel fra RDM-SVD og med overhead: fra Canada, University of Alberta. Prosjektperiode er satt: 1.10.23-31.12.24.
 - (e) Jelena deltok i forskningsnettverk initiert av University College London (Storbritannia), som har som formål å søke finansiering fra: British Academy Global Convening Programme, med tema "Towards a planetary more-than-humanities and social sciences for just transitions". Nettverkssamarbeid er foreløpig finansiert av University College London og British Museum, og samarbeidet fortsetter i 2024.

3. Faglige publikasjoner:

- a. En fagfelleurdert artikkel er publisert: [Small collections remembered: Sámi material culture and community-based digitization at the Smithsonian Institution \(wiley.com\)](#)
Artikkelen er skrevet av (i samarbeid): Matthew Magnani, Jelena Porsanger, Sami Laiti, Natalia Magnani, Anne May Olli, Paula Rauhala, Samuel Valkeapää, Eric Hollinger (The Smithsonian Institution). Artikkelen er basert på en faglig reise til Washington (USA) til The Smithsonian Institution gjennomført i juli-august 2022 med støtte fra "[Digital North](#)", thematic network under UArctic sammen med UiT og Allaskuvla om 3D modellering av duodji, metodologi for undervisning og duodjiopplæring.
- b. Jelena og Matthew Magnani har skrevet og sendt inn en fagartikkel "The Three-Dimensional Revolution in Sápmi: Decolonizing Emergent Technological Domains for Sustainable Museum Futures" til en artikkelsamling med fagfelle vurdering «Digital Indigenous Cultural Heritage: Promoting sustainable practices». Artikkelsamlingen publiseres av Lappi University (Rovaniemi, Finland) som resultat av et prosjekt TRUST-Promoting sustainable Practices for Digitalizing Indigenous Cultural Heritage. Prosjektmedarbeidere: Rosa Ballardini, Dino Girardi og Iiris Tuominen fra juridisk fakultet, Piggá Keskitalo og Inker-Anni fra pedagogisk fakultet og Melanie Sarantou og Amna Qureshi fra kunst. Formåleter å samle og formidle kunnskap og bidra til diskusjon om utfordringer og praksis knyttet til digitalisering av urfolks kulturarv. Publisering forventes i 2024.
- c. Jelena og Matthew Magnani abstrakt til en fagartikkel "Digitization as Decolonization" ble godkjent inn i en håndbok "The Routledge Handbook of Decolonisation". Editors: Professor Sabelo J Ndlovu-Gatsheni, Bayreuth University (Tyskland), Professor Malinda Smith, University of Calgary (Canada), Professor Christine Vogt-William, Bayreuth University, Professor Finex Ndhlovu, University of New England (Australia), Professor Ramon Grosfoguel, University of California, Berkeley (USA), Professor Morgan Ndlovu, University of Zululand (Sør-Afrika)
- d. Jelena og Matthew Magnani jobber fortsatt med fagartikkelen om RUOKTOT utstillingen «Exhibition as Decolonization». Arbeidet er påbegynt og fortsetter i 2024.
- e. Paula og Matthew har skrevet og sendt inn en fagartikkel om digitalisering og bruk av mobiltelefon i museumssammenheng. Artikkelen er under fagfelle vurdering.

4. Faglige foredrag: Jelena Porsanger

- (1) 20.02: Keynote/Váldologaldallan: Attention to Absence: An exhibition on the Return of the Sámi Drums 2020-2023. Conference: Tracing Arctic Voices in Art, Literature, Visual and Material Culture, c. 1750-1914. Universitetet i Tromsø.
- (2) 9.05: Workshop, University of London, Ethical Responsibilities and 3D Approaches to Cultural Heritage. London, Storbritannia.
- (3) 8.09: Keynote/Váldologaldallan: Sámedutkan Helssega universitehtas: 30-jagi ávvoseminára. University of Helsinki, Finland.
- (4) 18.10: The concern about completeness of collections vs. Indigenous attention to absence. Presentation at Museo del Civiltà, Rome, Italia.
- (5) 26.10: Three-dimensional reconnections in Sápmi, the land of the Sámi people. (Online). International Conference of Indigenous Archives, Libraries & Museums, Oklahoma City, USA.
- (6) 27.10: Keynote/Váldologaldallan: Attention to Absence: A presentation in honour of Professor Håkan Rydving. Universitetet i Bergen.
- (7) 8.11: Ethical challenges: An exhibition on the return of the Sámi drums. – Semiar "Etske utfordringer i forvaltning og formidling av gievrieh og seremonielle gjenstander. Arrangert av prosjektet "Dávvirat Duiskkas"/Samisk museums lag. Snåsa, Saemien Sijte.

RDM – Guovdageainnu gilišillju / Kautokeino bygdetun (GG)

Guovdageainnu bygdetun	Gilišillju / Kautokeino	Ansatt	Verv
Museumsleder		Johan Aslak Hætta	-Styremedlem i GDG-historielag -Styremedlem i Samisk museumslag -Repr. Bååstede kopieringsprosjekt
Konsulent		Ellen J Bals	-Primus-administrator, -Ansatte- representant i RDM-styret - repr. «Dávvirat Duiskkas»
Prosjekt		Maret Steinfjell	
Sommerguider: 4 personer			
Besøkende: 4826			

Aktivitet

Museet var stengt fra januar til påskeuka, da vi holdt på å bytte belegg og sette inn ny innredning til museumsbutikken. Vi satt inn nye hyller, skranke og monter. I påska var museet åpent, samisk musikkfestival fikk låne gamleinternatet til musikkfestivalkontor, men også til å selge festival billetter ved Gilišillju og toaletter til påskefestivalen. Under påskefestivalen ble det arrangert konserter og lassokastekonkurranse på Gilišilljus område. Påskeutstillingen *Fávrrorsorda 1955*, med bilder, lyd og "joiketekster" ble vist i samarbeid med UiT og Sámi musikk festival. I juni var det visning av sannhets- og forsoningskomites rapport lesning på tv.

Foto: Johan Aslak Hætta

I sommer hadde vi til sammen 4 sommeransatte. På høsten og tidligvinter ble bjellehuset satt opp ved Máze Zion kirka på det gamle kirkeområdet i Máze. Konstruksjonen ble ferdigstilt med hjelp av Bror Ivar, Gunnar og med hjelp av Máze gilisearvi ved Ánte Guttormsen.

Høstutstillingen på Gilišillju var Skakke folkedrakter. Den ble produsert av Nasjonalmuseet i forbindelse med pride året 2022, og Guovdageainnu gilišillju var en av visningsstedene. Utstillingen var et samarbeid mellom Gilišillju, Nasjonalmuseet og Dáiddadállu. Utstillingen åpnet med artisttalk, seminarer, workshop i *ballroom* for ungdommer, konserter og kakeservering. I tillegg var vi med på å feire Dáiddadállu sitt nye bygg.

Vår ansatt på Dokumentasjonsprosjektet sluttet da hennes kontrakt gikk ut og resultatet på 2022 og 2023 perioden er en utstilling som skal settes opp eller vises på sosiale medier. I forbindelse med utstillingen begynte Gilišilju å planlegge et filmprosjekt, en animasjonsfilm om de tidlige planene. Referansegruppen for Kautokeino-Alta vassdraget overleverte sin rapport til Sametinget 15. Mars.

Hilde Skanke Pedersen har satt opp stilas til kunstverket *Áhkut* som skal settes opp på Gilišilju uteområde i 2024 til feiringen av Dáiddadállu sitt 10 års jubileum og som gave til Guovdageaidnu suohkan.

Boklanseringen til *Lea visot čoahkis go eadni lea goađis* ble arrangert på Gamleinternatet 09.08, ca. 50 personer var til stede under arrangementet. Det var mange som kom og Gilišilju måtte hente flere kasser av boka til salg, da de første kassene ble utsolgt.

Marit Gunhild Sara og Berit Åse Johnsen Foto:Ina Maria Eira

Boka omhandler tre generasjoner kvinner i reindriften og deres liv og roller innen reindriften, fra 1970-tallet til 2010-tallet. I boka formidles også informasjon om naturetikk og livsfilosofi, samt om reindriftskvinnens unike kompetanse og den betydningen dette har for dagens reindrift og for ivaretagelsen av den samiske kulturen.

Boka bygger på fotomateriale som Ingela Grumme samlet inn på 1970-tallet da hun deltok på en vårflytting med Bæhr familien fra Kautokeino. Senere, i 1997 og i 2011, foretok Grumme intervjuer med medlemmene i Bæhr-familien.

Dette unike materiale ble redigert til et bokmanus av en egen arbeidsgruppe bestående av materialeier Ingela Grumme, samisk språkkonsulent Marit Gunhild Sara og redaktør Berit Åse Johnsen. Bokas innledning er skrevet av Máret Sárá.

RDM er en IA-organisasjon, og Gilišilju har samarbeid med Stealli arbeidssenter i Kautokeino som gjør at vi har tillegghjelp en gang i uka. Dette hjelper på arbeidsmengden til de fastansatte.

Dermed ble Guovdageainnu gilišillju sine prioriteringer for 2023 gjennomført. Vi fikk fornyet resepsjonen, samarbeidet med Dáiddadállu, sámi musihkka festivála og Nasjonalnuseet, og vi ble ferdig med Máze Zion. Vi har også en ansatt en gang i uka som hjelper med

Formidling og aktiviteter

Fornyng av museumsbutikken og inngangspartiet til museet. Statt inn varmepumpe til internatbygget og ny lasterampe/trapp.

Formidling til studenter ved Sámi Allaskuvla, sámi joatkkaskuvla ja boazodoalloskuvla og Guovdageainnu nuoraidskuvla.

Kautokeino historiefordling til grupper.

Planlegging av animasjon filmsnutt

Ny klokke hus til Máze Zion

Utstillinger

Fávrosorda 1955

Skakke folkedrakter

Samlingsforvaltning og Primusregistrering

Dias skannet : 103

Registrert og publisert 2023

	Gjenstander	Foto	billedkunst	bygning
Registrert	4	0	0	8
Publisert	14	8		

Aksesjoner 2023

Gaver: 9 aksesjoner

Kjøp: 3 aksesjoner.

Formidling

Bygdetunet har 11 vernede bygninger, der samtlige har egen historie og som er eldre enn 100 år og 1 av de muligens 185 år, om ikke eldre. Bygningen er trolig den eldste i Kautokeino som enda er intakt. I tillegg en kirkebygning fra 1640 inne i museet.

To driftsbygninger, museet som er bygget i 1987 og gamleinternatet bygget mellom 1946-48 som brukes i forbindelse med møter, seminarer og utstillinger da det er areal til det. Internatet er også verneverdig med tanke på det er trolig en av de første bygningene som ble bygget etter krigen som fortsatt står.

Vi har 3 torvgammer som også trenger årlig omsyn, og som viser hvordan samfunnet i Kautokeino så ut for 120-200 år siden.

Kautokeino kommune har to av strupepunkter, Luvddiidčohkka ja Bealljášvárri, og de bruker vi ved Bygdetunet for å formidle og har informasjon i appen vår (Vappus) slik at folk som er på de fjellene har mulighet å lese om Struve.

Bygdetunet har fra starten av i 1987 hatt fokus på å formidle kirkehistorie i kautokeino fra 1640 og frem til i dag: hovedbygningen har stort vindu vendt mot østover, slik at kirken og gamle gravplassen brukes i formidlingen.

Bygdetunet har kunnskap om fangstgrav og krigsminner i Kautokeino, selv om dette ikke er vår arena så vet vi mye om disse og lokasjoner.

RDM - Sámi Dáiddamagasiina / Samisk kunstmagasin (SD)

Sami Dáiddamagasiidna / Samisk kunstmagasin	Ansatt	Verv
Museumsleder 100 %	Pål Omholt-Jensen	Avdelingsleder Deltar i Kunstmuseumsnettverket Styremedlem NMF Kunst og kunstindustrimuseer
Samlingsforvalter 100 %	Håkon Holmgren Gabrielsen	Registrering, digitalisering, fotografering, forvaltning m.m.
Renholder 20 %	John Thorbjørn Teigen	Renhold

Ved kunstmagasinet har den ordinære drift vært opprettholdt gjennom hele året. Det har vært lånt ut kunst til et av verdens mest besøkte kunstmuseer, som Museu de Arte i São Paulo. Det har blitt gjort en rekke interessante kunstinnkjøp av Sametingets innkjøpskomité, ledet av Grethe Gunneng og Matti Aikio (se innkjøpskomiteens årsmelding 2023). Det har også vært et fokus på fremgang i stiftelsens byggesak om nytt museumsbygg i Karasjok. Det har vært befaringer og stor møtevirkosomhet med Statsbygg. Med befaringer på Romsdalsmuseet i Molde, på Nasjonalmuseet, Munch, og Interkulturelt i Oslo. Det har også vært et interessant år med dialogmøter og kompetanseløft på 20th ICOM-CC Conference Valencia for konservatorer, og som styremedlem i NMF Kunst og Kunstindustrimuseer var Pål Omholt-Jensen med på å organisere en faglig reise for Norges kunstsektor til Wien med interessante besøk innom de største museene.

Foto: Jina Chang

RDM er representert gjennom direktør Anne May Olli i den nasjonal organisasjonskomite (NOC) for den neste internasjonale ICOM-CC konferansen i september 2026, som blir i Oslo. Bildet er fra annonseringen i Valencia. NOC ledes av Nasjonalmuseet i Oslo, og er et samarbeid mellom flere museer i landet. Konferansens hjemmeside: <https://icom-cc2026.org/>

Kunstavdelingen i RiddoDuottarMuseat samler inn og bevarer den samiske kunst, og forvalter den ved en samisk institusjon i et samisk bosetningsområde. Ervervelser til samlingen er av eldre og nyere samtidskunst, og disse viser til kontinuitet, og representerer de verdier og den interesse som svarer til det som er samfunnsaktuelt, politisk, og historisk viktig i et samisk perspektiv. Kunstmagasinet samling skal være åpen og tilgjengelig for publikum, og interesserte skal i dialog med de ansatte kunne se kunsten både digitalt, og ved lokalets kunstmagasiner. Den samiske samtidskunsten som forvaltes ved kunstmagasinet lånes ut og formidles i samarbeid med Samisk Senter for Samtidskunst/ Sámi Dáiddaguovddáš, men også til øvrige aktører regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Kunstmagasinet samarbeider også med Sámi Dáiddaguovddáš i forhold til deres prosjekt med kuratorutdannelse. Avdelingen opplever en stadig økning i antallet henvendelser, og det resulterer dessverre i en del avslag som gjelder utlån av kunst.

Tittel/gjøremaal	Beskrivelse	Tidsrom
Skrevet artikkel for tidsskriftet "Museum"	Skrev om en Čuolddasmuorra av John Ole Andersen	Oktober 2023
Skrevet artikkel for tidsskriftet "Konserves"	Om regionallaget for konservatorer i NKF-N Nord-Norge	November 2023
Skrevet reisebrev for å motta reisestøtte til ICOMSTYRET i Norge	I forbindelse med ICOM-CC konferansen i Valencia, Spania	Desember 2023
Valencia ICOM-CC konferanse	Konferanse for konservatorer internasjonalt	18.09-22.09.2023
Deltakelse i stiftelsens byggesak	Vedr. nybygg	Gjennomgående
Organisering av studietur som styremedlem i NMF-Kunst og Kunstindustrimuseer	Gjennomført studietur med representanter fra hele kunstfeltet i Norge til Wien	6.9-9.9. 2023
Deltakelse på Seminar Coastal Contemporary i Lofoten	Nettverksmøte med 50 aktører fra det internasjonale kunstfelt	18.09-24.09. 2023
Annelise Josefsen Utstillingsprosjekt/ Bokprosjekt	Manglende ressurser, og tidkrevende // bokproduksjon realiseres, utstillingsproduksjon avbrutt	2022-2024
Intervjuet av konserveringsstudenter fra UiO i fagemnet KONS2026	Studenter intervjuer og gjør seg kjent med fagpersoner innenfor feltet de studerer	Mai 2023
Sekretariat for Sametingets Innkjøpskomité 2023-2025 besatt av Håkon Holmgren Gabrielsen	Bistår Sametingets innkjøpskonsulenter med det diverse som er kunstrelatert	2023-2025
Arbeid med digitalisering av Aage Gaups scenografiske modeller	Disse skal overføres til nybygg for Beaivváš teateret i Kautokeino i februar 2024	Mars 2023
Innkjøpsutstilling Sametingets innkjøp perioden 2020-2022	Alle innkjøp blir periodevis utstilt på gruppeutstilling	25.2.2023
Plenumsutstillinger Sametinget x4 årlig	Utstillinger settes opp på Sametinget før hvert plenumsmøte	Gjennomgående
Utstilling til foredrag om forfatter Matti Aikio på Sametinget	Utlån i forbindelse med et foredrag om forfatteren Matti Aikio	September 2023
Lillehammer Kunstmuseum Det eventyrlige. Mellom myte og virkelighet	Utlån av kunst	September 2023 18000 besøkende
Bistått SVD med utstillingsarbeidet «RUOKTOT» - visningsrom kunst	Bistått med utlån og montering av kunst til lokalmuseets trommeutstilling «RUOKTOT»	April-Januar 2023-2024 + arbeid med vandreutstilling
Sámi Dáiddaguovddaš – What are you alone Kunstutlån	Utlån av kunst	Mai 2023 331 besøkende
Central Museum of Textiles, Lodz, Polen, The work that textile does kunstutlån	Utlån av kunst	September 2023
MASP, Museo arte Sao Paulo, Brasil, Historias Indigenas	Utlån av kunst	August 2023 Ca. 175000 besøkende
KODE Bergen Historias Indigenas, kunstutlån	Vandreutstilling til KODE	2023-2024
Nasjonalmuseet, Britta Marakatt-Labba, sylkvasse sting, kunstutlån	Separatutstilling Britta Marakatt-Labba	Desember 2023 – September 2024

Årsrapport fra innkjøpskonsulentene for Sametingets innkjøpsordning for samtidskunst/dáidda og kunsthåndverk/dáiddaduodji 2023

Ny innkjøpskomite fra januar 2023:

Leder Grethe Gunneng og Matti Aikio, vara: Raisa Porsanger og Jørn Magnus Langseth.

Forrige innkjøpskomites utstilling av innkjøpte verk 2020-2022 var på SDG 25.02-19.04-23

Se: <https://samidaiddaguovddas.no/sametingets-kunstinnkjop-og-erhvervelser-2020-2022/>

Utstillings- og atelierbesøk 2023

03.02 Oslo: Galleriverkstedet H12, Lene Westerås: «Embrace in Sapmi».

03.02 Kunstnerforbundet: Marita Isobel Solberg "Valknute"

25.04 Galleri F15: Outi Pieski, Biret & Gáddjá Haarla Pieski

05.05 Kunstnerforbundet: Aslaug Juliussen «Hver av en av dem for seg»

01.06 Oslo. SALT: Dáiddádallu.

29.06 AJA, Senter for nordlige folk: Ramona Salo Myrseth

06.09. Kanonauktioner : Rose-Marie Huuva

Samisk Kunstnersenter: Geir Nustad

22.09 Høstutstillingen.

22.09. Kunstnerforbundet: Thomas Colbengtson "When Shapes and Shadows Speak"

14.10 Alta Kunstforening: SDS medlemsutstilling »Fapmù»

17.10 Karasjok: Jon Ole Andersens samling

18.10 Karasjok: Jon Henrik Eira, Iver Jåks samling

19.10 Samisk Kunstnersenter: Ansgar Ole Olsen «Mitt landskap»

Innkjøpte kunstnere 2023:

Siri Baggerman, Trygve Lund Guttormsen, Rose Marie Huuva, Pia Katarina Jannok, Per Isak Juuso, Iver Jåks, Britta Marakatt-Labba, Ramona Salo Myrseth, Charlotte Nilsen, John Savio, Lena Stenberg, Elisabeth Thorsen.

Korrespondanse med kunstnere:

Torgrim Halvari, Ingunn Judith Reinsnes Moen, Laila Labba.

Møtevirksomhet:

Karasjok 24.02.23. Teams oppstartsmøte: Eva, Geir Tore, Pål, Jørn Magnus, Raisa, Matti, Grethe.

27.02.23: Grethe møte med RDM og omvisning på kunstmagasinet. Fellesmøte på kvelden mellom Kunstmagasinet og Innkjøpskomiteen.

14.04.23 Helsinki: Matti og Grethe

03.02, 05.05 og 22.09 Kunstnerforbundet: Raisa og Grethe

16.10 var det møte med Innkjøpskomiteens leder, RDMs direktør og Bildende Kunstneres Hjelpesfond direktør Hege Imerslund vedrørende 5%- avgiften for kunstinnkjøp.

Ellers kontakt via Messenger, e-post og telefon.

RiddoDuottarMuseats (RDM) økonomi

Årsresultat: Overskudd på kr. 142 185,-

I 2023 har RDM 17 årsverk og 5% sykefravær.

RDM fikk driftstilskudd fra følgende instanser for 2023 (2022 tall i parentes). Øvrige offentlige tilskudd er prosjekttilskudd:

Sametinget kr 13 122 000 (13 687 000) eksklusivt Máze-prosjekt og Sametingets innkjøpsordning av samtidskunst og dáiddaduodji.

Finmark fylkeskommune kr 800 000 (528 700)

Kautokeino kommune kr 282 100 (217 000)

Porsanger kommune kr 564 584 (259 026)

Hammerfest kommune kr 282 225 (272 155)

Karasjok kommune kr 220 000 (220 000)

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S

Statistikk besøkstill 2023:

Besøksfall RDM 2023

Måned	Betaltende			Ikke betaltende gjester				Guiding		SVD	JMM	PM	GGS	SVD utemuseet
	I Grupper	Barn	Stud / pensj.	Voksne	antall skoleelever	Voksne	Barn	Stud / pensj.	Spes.gjest					
Januar	10	9	43	70	3	157	1	0	0	136	84	4	48	
Februar	28	16	30	27	27	153	0	0	0	411	122	3	286	
Mars	9	7	24	42	42	211	23	0	2	318	95	0	223	
April	35	90	7	60	60	2814	243	0	0	3249	129	0	101	3019
Mai	66	74	42	0	0	252	2	0	0	436	216	0	168	52
Juni	488	847	976	17	17	346	116	8	0	2798	1802	62	193	337
Juli	794	982	1046	0	0	402	21	0	0	3245	2398	119	283	445
August	310	605	638	21	21	389	43	6	0	2012	1313	95	310	294
September	146	229	191	96	96	128	214	0	0	1004	519	15	249	221
Oktober	33	75	60	227	227	163	4	37	2	601	340	3	0	153
November	0	17	35	12	12	55	1	30	0	150	97	12	0	49
Desember	29	0	2	0	0	76	0	0	0	107	99	0	0	8
Sum	1948	0	2951	505	505	5059	825	81	4	14467	7214	313	1861	4578
	Totalt betaltende									7993				
	Totalt ikke betaltende									6474				

Tallet som inkluderer besøk i utemuseet
De tallene er også inne i besøkstill SVD

19728